

Historie politického

Zřízení našeho

okresu - Beroun.

Rok 1848 nepřinesl jen hospodářské osvoření, samé prodaustn', nýbrž měl i dalekosahle důsledky politické. Dne 17. března 1849 byl vydán vládní pod tlakem veřejných událostí nový obecní řád pro celou říši rakouskou, podle něhož si měli občané již sami voliti starosty a radu. Patrimoniální řízení bylo zrušeno a státní správa nově upravena. Jednotlivá paustn' sloučena v soudní okresy. Tři soudní okresy měli tvořiti prokrajstn' a několik prokrajstn' mělo být sloučeno v kraj. U nás řízení okresy hořovický a berounský a měly se sloučiti s třemi jedním prokrajstn' jako část kraje pražského. O úřad prokrajstn' se ucházelo několik měst: Beroun, Hořovice, Cehovice, Lochovice. Po druhém jednání byl vydán úřad prokrajstn' do Hořovic.

V roce 1862 byly tyto úřady přeměněny v okresní hejtmounstn'. V roce 1868 byl oddělen soudnictv' a pak i bernictv' od politické správy a zůstaly samostatně soudní i berní okresy. Zlívošský okres byl k nám přidělen až do 1. 8. 1896, kdy byl přidělen okresnímu hejtmounstn' v Dobrušce, které bylo právě zřízeno. Okresní hejtmounstn' přeměnil poději

sábrnu z 19. únna 1930 - č. 126, v okresu spáru
politické. Dlouhoté snaly a tušby občany herounského
okresu byly splněny 4. X. 1935 nejt vládním nařízením se
dne 4. X. 1935 čis. 190 S. v. a nař. částka 56 z 8. X. 1935, byl
zřísen okresní úrad se sídlem v Žerouně. Tóto nařízení
nalyž účinností dne 1. dubna 1936. Tímtež dnem zahájil
také svoji činnost. Okres tohoto okresu čítal v té době
46 obcí. Dnem 1. srpna 1941 bylo přiděleno okresu heroun-
skému dalších 5 obcí z okresu rakovníckého a to Studice,
Míškov, Otročíněves, Grata a Studnice.

Dnem 1. července 1942 došlo k sloučení
soudních okresů herounského a hrůvického se sídlem
úkladu v Žerouně. Po 5. květnu nastaly opět změny se
úřtelem k dekretu čis. 121/1945 S. v. a nař. jímž se prohlašují
za neplatná některá opatření, učiněná v době okupace ve
věci řízení organizace obcí a okresů. V důsledku tohoto
deketu byl obnoven politický okres hrůvický, který dnem
1. června 1945 zahájil opět činnost. R. 1949 se úřtelem ke
krajskému úřzení dohodá k novému rozšíření hranic
našeho okresu o Jáchymov a Žloubkovice s okresu Rakovník
a Chrástovice, Chyňava, Ziběřov, Štácha, Malé Vělepy,
Křemčovice a Želazná s Kladna. Počet obcí okresu se tím
výšil na 60, rozloha se zvýšila na 34.951 ha (půdy)
Počet obyvatelstva dosáhl 43.000 občanů.

Pro paměť nám i lidovým rozhodnutím
 historii prvních revolučních výborů ONV. V paměťový den 5. května
 1945 se dostavili v poledních hodinách p. Traut. Kuehl, Traut. Trachta
 zástupci komunistické strany a Ing. Adolf Kříž jako odvolání k
 tehdejšímu okres. hejtmanovi Dr. Jar. Šojdovi a prohlásili mu,
 že na základě svolení přejímají vedení okresu do berlínské
 do svých rukou. - Stalo se. -

Tím okamžikem byl okresní úřad
 přemot do rukou zástupců lidu.

Dne 6. května 1945 se konala první
 schůze tohoto výboru, který byl ustanoven a doplněn. Předsedal
 mu Ing. Jar. Adolf Kříž, místopředsedou zvolen Jos. Patsenbauer.

Z významějších opatření a rozhodnutí
 učiněných prvním revolučním ONV (okres. národní výbor).

6. května - první mobilizační vyhláška

7. května - řízení kurýrní služby pro MNV. (místní nář. výbor)

7. května - dosazení národních spánků a spár na velkostokny
 a větší průmyslové podniky.

8. května - sejištění osob a nepátelského majetku

8. května - vydali první číslo místní "Berlínský list"
 jako první v celých úchech.

9. května - ustanovení zárodnic rodu.

9. května - sejištění silničních spjů.

Všchna tato opatření byla učiněna s vlastní iniciativou členů
 ONV a pod jejich osobní odpovědností. Nebylo směnic, příkazů
 a konečně ani zkušenosti nebo situace v květnu 1945

byla zcela jiná než v říjnu 1948. Vždyť celá země v těchto dnech byla vlastně stále ložiskem, byl i neuvěřitelný útlak a rozklad německé armády. Situace rasolovací, staro po lombardnání, upichlci, poskrození dopravní sítě i postředy, to vše vyžadovalo rozhodnutí okamžité a na vlastní píseň a odpovědnost.

Činnost tohoto prvního voličního úboru byla od 5. května do 3. října 1945.

Druhý ONV byl ustanoven dne 4. října 1945 na základě voleb delegátů ze dne 30. září 1945.

Předseda voleb: Ing. Adolf Kříž (volbu)

I. místopředseda: Frant. Kruš (KŠ)

Třetí ONV na základě provedených všeobecných voleb do NS (nár. shromážd.) dne 26. května 1946 se dne 27. VI. 1946 ujal své nové činnosti.

Předseda voleb: Jos. Hanel (KŠ)

I. místopředseda: Jan König (čs. nár. str.)

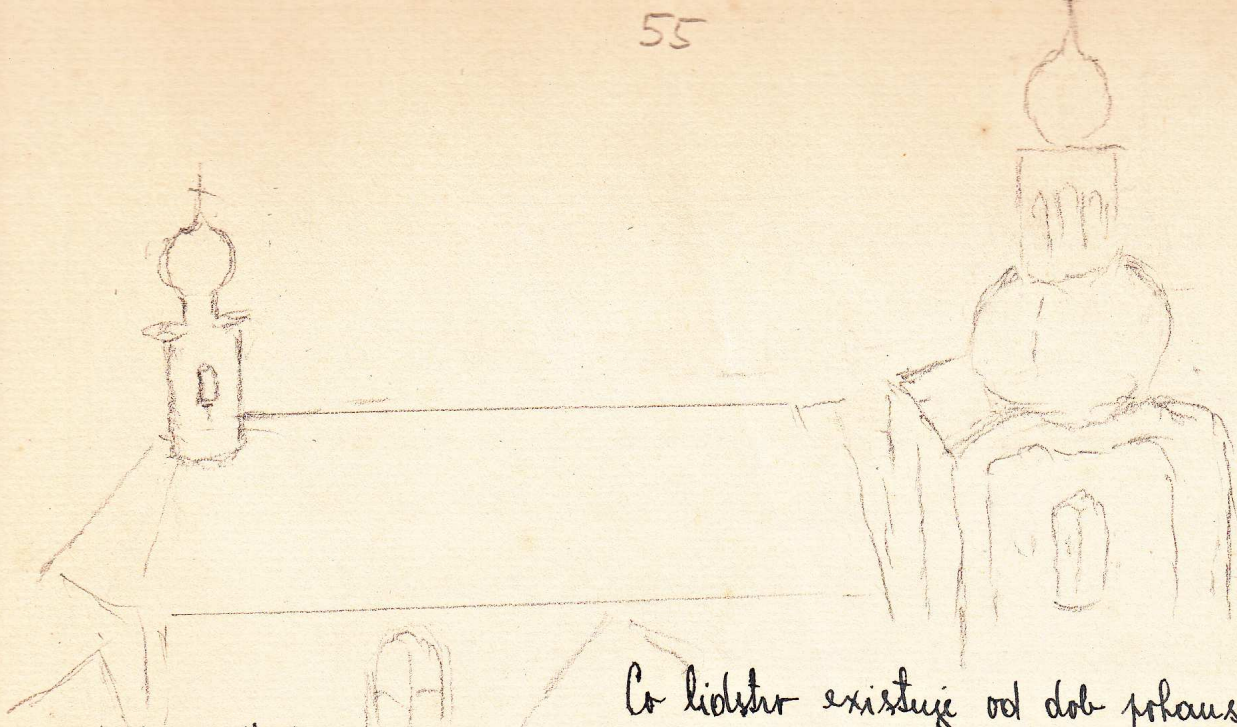
Dále se stali členové ONV vždy ve všeobecných volbách: Dalším předsedou byl em. Gilharý pak Zelfin, nyní je již díky obolší předsedou Karel Kloubek.

Při provádění těchto volbách dot a facti (fakti) nutno říci, že těch i nejmenších, kteří se stávají jako členové našeho úboru o blaho i přádek všech občanů a aby i ti, kteří zastupují měli vždy své srdce otevřeno pro našeho člona neubruského.

Vinařice 30. října 1958.

Josef Kříž.

Co lidstvo existuje od dob pohanství až do dnešní doby spjaté je s vírou. S vírou v něco - pohomé se klaněli bohům a měli jich několik. S postupem civilizace se vytráceli víry různého typu i různých druhů bohůslužeb. Již kněžna Gilgá, knouala světa bohům a bohůslužby se knoualy pod různými názvy. Tak mohutněli nástupy náčích a počali ovládati rody - kmemy - země - národy. Církev stárala se hlavním činitelem i ve věcech státních a hospodářských. Když i náš národ, třeba doplotil na utěšitelnost náboženskou v dobách husitských a později spolupůsobil - Gilgá boue - popravu českých pánu ba i války 30^{tych} let a i utlaky ústří jezuitů. Všechny války v dějinách národů je více než 60% následek různého vyznání.

Časě vesměcha patří již od nepaměti církevní kolátrou do Věradie s církvi římsko-katolickou. Je možno tvrdit, že náš obec byla vždy převážně katolická. Dle historických dokladů, měla vždy pány, kteří skou vždy potíli - římu. Ovšem máme i doklady, že se do usi r. 1652 mátil jideu občan s vyhnáním pro církev evangelickou.

Byl to zateř Vyhnauovský, který snad i dostal toto jméno, a který mu již zůstal.

Kostel římsko-katolický ve Všenadivě rozvěšený sv. Zateřeměji, vystavěn byl v nepamětných dobách s kamennou a křídlovou střechou. Byl ale válkami, hrdě husickými neb 30^{ti} letu zničen a v troskách. Roku 1640 byl Giseldou Vratislavou znovu postaven a rozvěšen. Velká věž byla zřízena r. 1774 hradětem Václ. Vratislavem. 26. října 1870 byla mu prvotním větem smetena střecha a byl při opravě pokryt plechy. Má 7 velkých oken 1 malou a 1 malou věž. Předtím, když byl chrám bez věže, byly zvonů umístěny před kostelem na takovém místě jen rozvěšený toto místo bylo pak splavňováno (rouváno). R. 1906 byla káň udělena plechová s křídlovou a mahnicemi. R. 1907 dostal i hromovody. Zvonů ve velké věži jsou dost staré.

Největší je „Zateřeměj“ (φ 97 cm, V=75 cm váha 500 kg) Nese obraz patrona kostela sv. Zateřeměje a má tento latinský nápis: R. 1497 toto dílo dokončeno je mistrem Tomášem Pražským. Druhý zvon „Václav“ nechráněn na věžce věšely se 1. světové války 1918 měl latinský nápis: L.P. 1531 kdo mě učinil - mistra Zateřeměj v tomto městě pražském. Nese obraz sv. Václava a měl φ 73 cm, výš. = 60 cm a váhu 280 kg. Třetí zvon nyní publik, ze staršího mlítý, pochází od Mikuláše Štraus r. 1670 a je to dar pana Tuněchovského z Polešovic pána ve Všenadivě a Lejtmanův proboštského kraje.

Z dalších 3 malých oho též rekvirovaný
 a zůstal tu jen chaptiný malý „umírání“ umístěný na
 věžičce chatrné márnice po levé straně kostela (při vstupu
 hlavním vchodem)

Podlaha kostela je z čtyřhranných
 kamenných desek. Pod kostelem jsou krypy tehdejších pauských
 rodů zdejších i z okolí. Tyto jsou ještě nevyzkoumány, jsou
 mramorové náhrobní kamenné, z nichž již některé jsou málo
 znatelné. Po obou stranách kněžiště jsou přístavky, na
 stranu jižní - sakristie, na sever oratorium, kde sedalo při
 pohřbu věřících. Kostel má 5 oltářů. Hlavní byl r.
 1843 opatřem obrazem sv. Zuzany je od akademie malíře
 Jos. Mánera z Prahy. Křtitelnicí je též starší dílo. Dle
 záznamu farní knihy (od zohřívka) je roznořeno, že když
 se na farně fr. věnce opravovaly oltáře, že (doslovně) hned
 se jedem dobrodincem vyušel a na ten oltář sv. kříže 50 státek
 ve stříbrě na štafirování je dal. To byl Jan Kráb, šenkýř
 z Krušovic. (1800-1810). Za tohoto farně, byly na nádvořím
 věku vystavěny dvě kapličky se schodištěm, kde se konaly
 modlitby a zpěny věčné k pouti sv. Jana z Nepomuka.
 Kříž před kostelem dal postavit r. 1864 Jan Pišveji, bednář
 a hostinský ze Věradic. Kolem kostela býval hřbitůvek, kam
 se pochovávali věřící s klobáky kostela až do r. 1832. Již
 však hřbitov ten dosti lidnatě klobáky nestavil říšen byl

r. 1832 křtitovnou zov. "Zádušním městem", na nějž dne 23. února 1832, byla jako první pohřbena podruhyň Magdalena Bělohorská ze Všeradic čp. 80. Starý křtitov i s kostelem je horek zdi pevný opatřenou. Má dva vchody barokovým slohem provedené. Na východní straně v levé při pausbě brance, se zdi hradbuň vyčnívá kámen žetr bývalý paupř pro pivovárku poddouské, (pro "padlé" paupy) V témže slohu jako kostel provedena i udánice.

Zasnamovávaním některé s Loučovic
co na faře Všeradické působili:

Jos. Hofmann - byl r. 1766 jmenován farářem od hr. Fr. Vratislava.

Femelius Krotel -

Kliment Kelule - (1789-98) jenž vyřázel stromy kolem kostela.

Věmeček Frant.

Věmeček Frant - (1800) milovník knih a obrazů - velký vlastenek.

Jeřábek Frant - administrátor ze sv. troj jen na 2 měsíce 1818

Zabrn Vojtěch - za něj postaveno fara 1818.

Sajkner Jos - (1840)

Pouška Jos. - (1862-75) první činil zápisky ústí, knihatel nového knaz.

Čáp Frant - 1883

Otašek Jos. - 1889

Štastný - 1890

Jeřábek Jan - 1904

Zabulík M. - 1908

Gouhada Th. - 1909

Maňou -

Jeřábek

Zedáčil - 1920-25

Voldáčil - 1932

Zandh - 1945

Krejčí - 1948

bude později upřesněno!!

Tito fašisti přišli na naše obce
 Vináické, radili jim a měli je ustra, kterou bylo toho i mnoho
 času tělo. Tito lidé prohráli naše obce a s nimi i dějiny
 naší obce. Ty viděli naše obce trpět v poddausts' i u modlidy
 kam se utkali v těžských skouškách životních. Tito lidé
 jim vdarali dcey, šnili syry a křtili po ala století
 mladý vykvet naši vesnice. Toto vše rasnamerávali do
 knih a matik, v nichž někteří se uchráli jiné přišli k zničení.

Byl jsem na kostele Všeradicím
 sradě ckeo, který nyní bydlí v Osrué a má kostel v Osrué
 ve Všeradicích a na Borbu. Zde krouá panidebné lhoslužby
 i ostatní pomoci (přib, křst, notka) stím i vyučování v
 přírodních školách. Na přirodní škole ve Všeradicích jsou
 nyní rodinné byty dčaué Všeradských. Farář vše objiždi na
 kole. Také do Vináické kapličky, již po několika let chodí dělat
 majnou pomůcku pro místní věšci.

Vináice 29. lipna 1958.

Zdeněk Štěl
 knihař.

